

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

9 9 2 4 3 1 1 1

SEPTEMBER

KEMIJA

≡ Izpitna pola 1 ≡

3. september 1999 / 90 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, plastično radirko, šilček in žepni računalnik. Kandidat dobi list za odgovore.

MATURITETNI PREIZKUS

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne obračajte strani in ne rešujte nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore.

Pri reševanju izberite en odgovor, ker je samo en pravilen, in sicer tako, da obkrožite črko pred njim. Naloge, kjer bo izbranih več odgovorov, bodo točkovane z nič točkami.

Odgovore v izpitni poli obkrožujte z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Na list za odgovore jih vnašajte sproti. Pri tem upoštevajte navodila, ki so na njem.

Pri računanju uporabite relativne atomske mase elementov iz periodnega sistema na drugi strani izpitne pole.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

18 VIII

I		II		I		H		III		IV		V		VI		VII		2		He																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
1		2		3		Li		Be		4		5		6		7		8		9		F		10		Ne		20,18		36		Kr		83,80		54		Xe		131,30		86		Rn		222																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
2		3		11		Na		Mg		12		22,99		24,31		3		21		Sc		22		Ti		V		Cr		24		25		26		27		28		29		30		31		32		33		34		35		36		37		38		39		40		41		42		43		44		45		46		47		48		49		50		51		52		53		54		55		56		57		58		59		60		61		62		63		64		65		66		67		68		69		70		71		72		73		74		75		76		77		78		79		80		81		82		83		84		85		86		87		88		89		90		91		92		93		94		95		96		97		98		99		100		101		102		103		104		105		106		107		108		109		110		111		112		113		114		115		116		117		118		119		120		121		122		123		124		125		126		127		128		129		130		131		132		133		134		135		136		137		138		139		140		141		142		143		144		145		146		147		148		149		150		151		152		153		154		155		156		157		158		159		160		161		162		163		164		165		166		167		168		169		170		171		172		173		174		175		176		177		178		179		180		181		182		183		184		185		186		187		188		189		190		191		192		193		194		195		196		197		198		199		200		201		202		203		204		205		206		207		208		209		210		211		212		213		214		215		216		217		218		219		220		221		222		223		224		225		226		227		228		229		230		231		232		233		234		235		236		237		238		239		240		241		242		243		244		245		246		247		248		249		250		251		252		253		254		255		256		257		258		259		260		261		262		263		264		265		266		267		268		269		270		271		272		273		274		275		276		277		278		279		280		281		282		283		284		285		286		287		288		289		290		291		292		293		294		295		296		297		298		299		300		301		302		303		304		305		306		307		308		309		310		311		312		313		314		315		316		317		318		319		320		321		322		323		324		325		326		327		328		329		330		331		332		333		334		335		336		337		338		339		340		341		342		343		344		345		346		347		348		349		350		351		352		353		354		355		356		357		358		359		360		361		362		363		364		365		366		367		368		369		370		371		372		373		374		375		376		377		378		379		380		381		382		383		384		385		386		387		388		389		390		391		392		393		394		395		396		397		398		399		400		401		402		403		404		405		406		407		408		409		410		411		412		413		414		415		416		417		418		419		420		421		422		423		424		425		426		427		428		429		430		431		432		433		434		435		436		437		438		439		440		441		442		443		444		445		446		447		448		449		450		451		452		453		454		455		456		457		458		459		460		461		462		463		464		465		466		467		468		469		470		471		472		473		474		475		476		477		478		479		480		481		482		483		484		485		486		487		488		489		490		491		492		493		494		495		496		497		498		499		500		501		502		503		504		505		506		507		508		509		510		511		512		513		514		515		516		517		518		519		520		521		522		523		524		525		526		527		528		529		530		531		532		533		534		535		536		537		538		539		540		541		542		543		544		545		546		547		548		549		550		551		552		553		554		555		556		557		558		559		560		561		562		563		564		565		566		567		568		569		570		571		572		573		574		575		576		577		578		579		580		581		582		583		584		585		586		587		588		589		590		591		592		593		594		595		596		597		598		599		600		601		602		603		604		605		606		607		608		609		610		611		612		613		614		615		616		617		618		619		620		621		622		623		624		625		626		627		628		629		630		631		632		633		634		635		636		637		638		639		640		641		642		643		644		645		646		647		648		649		650		651		652		653		654		655		656		657		658		659		660		661		662		663		664		665		666		667		668		669		670		671		672		673		674		675		676		677		678		679		680		681		682		683		684		685		686		687		688		689		690		691		692		693		694		695		696		697		698		699		700		701		702		703		704		705		706		707		708		709		710		711		712		713		714		715		716		717		718		719		720		721		722		723		724		725		726		727		728		729		730		731		732		733		734		735		736		737		738		739		740		741		742		743		744		745		746		747		748		749		750		751		752		753		754		755		756		757		758		759		760		761		762		763		764		765		766		767		768		769		770		771		772		773		774		775		776		777		778		779		780		781		782		783		784		785		786		787		788		789		790		791		792		793		794		795		796		797		798		799		800		801		802		803		804		805		806		807		808		809		810		811		812		813		814		815		816		817		818		819		820		821		822		823		824		825		826		827		828		829		830		831		832		833		834		835		836		837		838		839		840		841		842		843		844		845		846		847		848		849		850		851		852		853		854		855		856		857		858		859		860		861		862		863		864		865		866		867		868		869		870		871		872		873		874		875		876		877		878		879		880		881		882		883		884		885		886		887		888		889		890		891		892		893		894		895		896		897		898		899		900		901		902		903		904		905		906		907		908		909		910		911		912		913		914		915		916		917		918		919		920		921		922		923		924		925		926		927		928		929		930		931		932		933		934		935		936		937		938		939		940		941		942		943		944		945		946		947		948		949		950		951		952		953		954		955		956		957		958		959		960		961		962		963		964		965		966		967		968		969		970		971		972		973		974		975		976		977		978		979		980		981		982		983		984		985		986		987		988		989		990		991		992		993		994		995		996		997		998		999		1000		1001		1002		1003		1004		1005		1006		1007		1008		1009		1010		1011		1012		1013		1014		1015		1016		1017		1018		1019		1020		1021		1022		1023		1024		1025		1026		1027		1028		1029		1030		1031		1032		1033		1034		1035		1036		1037		1038		1039		1040		1041		1042		1043		1044		1045		1046		1047		1048		1049		1050		1051		1052		1053		1054		1055		1056		1057		1058		1059		1060		1061		1062		1063		1064		1065		1066		1067		1068		1069		1070		1071		1072		1073		1074		1075		1076		1077		1078		1079		1080		1081		1082		1083		1084		1085		1086		1087		1088		1089		1090		1091		1092		1093		1094		1095		1096		1097		1098		1099		1100		1101			

1. Katero izmed spodaj navedenih zaporedij postopkov bomo uporabili za ločitev zmesi bakrovega sulfata(VI) pentahidrata in peska?
 - A sejanje, raztapljanje, uparevanje
 - B sejanje, segrevanje, raztapljanje
 - C segrevanje, raztapljanje, uparevanje
 - D raztapljanje, filtriranje, uparevanje
 - E raztapljanje, uparevanje, filtriranje

2. Kateri zmesi se pri segrevanju **ne** spremeni masa?
 - A zmes natrijevega klorida in natrijevega hidrojenkarbonata
 - B zmes natrijevega klorida in voska
 - C zmes kalijevega nitrata(V) in voska
 - D zmes kalijevega nitrata(V) in natrijevega hidrojenkarbonata
 - E zmes kalijevega nitrata(V) in natrijevega klorida

3. V posodah z enako prostornino so različni plini pri enakih pogojih. Kateri plin bo imel največjo maso?
 - A amoniak
 - B dušikov oksid
 - C etin
 - D ogljikov dioksid
 - E ogljikov oksid

4. Pri reakciji kalcijevega karbonata s kislino nastane 2 mol ogljikovega dioksida. Kolikšna masa kalcijevega karbonata je zreagirala?
 - A 50 g
 - B 100 g
 - C 150 g
 - D 200 g
 - E 400 g

5. Katera razporeditev elektronov po orbitalah je enaka razporeditvi v ionu S^{2-} ?

- A [Ne]
- B [Ne] $3s^2$
- C [Ne] $3s^2 3p^2$
- D [Ne] $3s^2 3p^4$
- E [Ne] $3s^2 3p^6$

6. V kateri izmed molekul so le enojne kovalentne vezi?

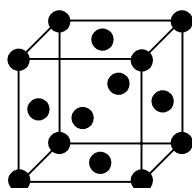
- A eten
- B dušik
- C ogljikov oksid
- D vodikov cianid
- E žveplo

7. Kateri par elementov tvori ionsko vez?

- A H, Br
- B H, C
- C H, Na
- D C, O
- E C, S

8. Kristalna mreža nekega elementa ima ploskovno centrirano osnovno celico. Kolikim osnovnim celicam pripadajo atomi elementa, ki so v središču ploskve?

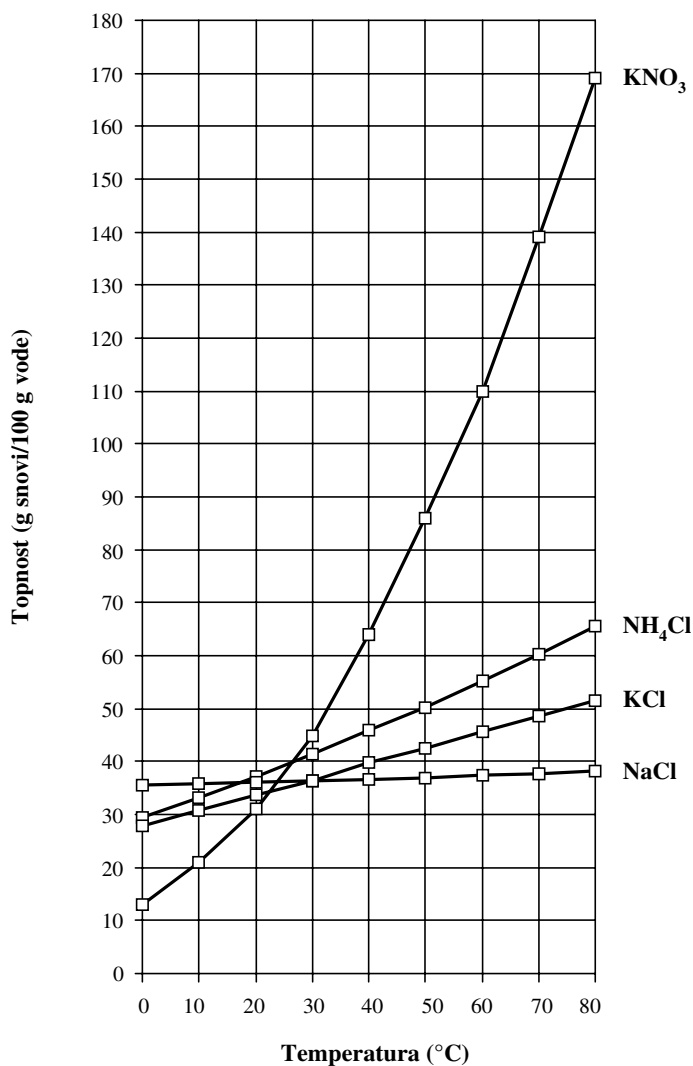
- A 1
- B 2
- C 4
- D 6
- E 8

9. Koliko gramov natrijevega hidroksida je raztopljenega v 50,0 mL 0,40 M raztopine?

- A 16 g
- B 8,0 g
- C 4,0 g
- D 0,80 g
- E 0,40 g

10. Graf prikazuje spreminjanje topnosti posameznih soli s temperaturo. Katera raztopina soli v vodi je nasičena pri določeni temperaturi?

- A V 50 g vode je raztopljeno 10 g natrijevega klorida pri 0 °C.
 B V 50 g vode je raztopljeno 30 g kalijevega nitrata(V) pri 40 °C.
 C V 50 g vode je raztopljeno 20 g amonijevega klorida pri 50 °C.
 D V 50 g vode je raztopljeno 50 g kalijevega nitrata(V) pri 60 °C.
 E V 50 g vode je raztopljeno 18 g kalijevega klorida pri 30 °C.
11. Zmešate raztopini dveh elektrolitov. V katerem primeru poteče ionska reakcija?
- A kalijev klorid in kalijev nitrat(V)
 B natrijev sulfat(VI) in barijev klorid
 C natrijev karbonat in kalijev sulfat(VI)
 D natrijev nitrat(V) in kalijev jodid
 E natrijev fosfat in kalijev nitrat(V)

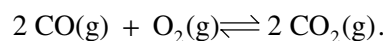
12. Največ energije se porabi pri naslednjem procesu

- A izparevanje enega mola taline naftalena
- B utekočinjanje enega mola naftalena
- C taljenje enega mola naftalena
- D sublimacija enega mola naftalena
- E strjevanje enega mola taline naftalena

13. Indukcijske sile delujejo med

- A polarnimi molekulami
- B nepolarnimi molekulami
- C polarnimi in nepolarnimi molekulami
- D ioni
- E atomi

14. Ogljikov oksid in kisik pri določenih pogojih reagirata. Vzpostavi se ravnotežje:

Kolikšna bo množina ogljikovega oksida v ravnotežju, če smo dali v posodo 1,6 mol ogljikovega oksida in 1,2 mol kisika? Ko se vzpostavi ravnotežje, je v posodi 0,40 mol ogljikovega dioksida.

- A 0,40 mol
- B 0,80 mol
- C 1,0 mol
- D 1,2 mol
- E 1,6 mol

15. Kateri par ustreza konjugirani kislini in konjugirani bazi pri raztapljanju amoniaka v vodi?

- A amoniak, amonijev ion
- B amoniak, oksonijev ion
- C amonijev ion, hidroksidni ion
- D voda, oksonijev ion
- E oksonijev ion, hidroksidni ion

16. Pri titraciji močne kisline z močno bazo je pH v ekvivalentni točki

- A 7
- B manjši od 7
- C večji od 7
- D odvisen od kisline
- E odvisen od baze

17. Katera sprememba snovi je oksidacija?

- A CO_3^{2-} v HCO_3^-
- B N_2O_4 v N_2O
- C Mn^{2+} v MnO_4^-
- D SO_2 v HSO_3^-
- E V_2O_5 v VO_3^-

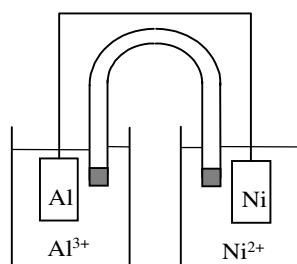
18. Katalizator vpliva na

- A kemijsko ravnotežje kemijske reakcije
- B reakcijski mehanizem kemijske reakcije
- C temperaturo, pri kateri poteka kemijska reakcija
- D množino produktov v ravnotežju kemijske reakcije
- E množino reaktantov pri kemijski reakciji

19. Elementi so napisani v enakem vrstnem redu kot njihovi polčleni v redoks vrsti.

Li Rb Ca Na Mg Al Zn Ni Pb H₂ Cu Ag Hg Pt Au

Oglejte si shemo galvanskega člana in ugotovite, katera trditev je pravilna.

- A Aluminij se reducira.
- B Nikelj se izloča iz raztopine.
- C Elektroni tečejo po žici od nikljeve elektrode k aluminijevi elektrodi.
- D Reakcija v galvanskem členu ne poteka.
- E V raztopini prevajajo elektriko elektroni.

20. Katera trditev je pravilna za kovine?

- A Vse kovine imajo veliko trdoto.
- B Redke kovine imajo sijaj.
- C Vse kovine so pri sobni temperaturi trdne snovi.
- D Vse kovine prevajajo elektriko.
- E Vse kovine imajo visoka tališča.

21. Iz katerega elementa ali spojine lahko pri reakciji z vodo nastane vodik?

- A Na
- B Na_2O
- C Na_2O_2
- D NaOH
- E NaCl

22. Trdo vodo lahko mehčamo z

- A natrijevim kloridom
- B natrijevim karbonatom
- C aluminijevim(III) oksidom
- D silicijevim(IV) oksidom
- E magnezijevim karbonatom

23. Katera izmed snovi bo prevajala električni tok?

- A trden kalijev bromid
- B talina svinčevega(II) jodida
- C raztopina voska v petroleju
- D raztopina žvepla v ogljikovem disulfidu
- E trdna saharoza

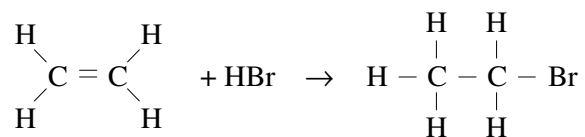
24. Kateri plin nastane pri raztapljanju bakra v koncentrirani dušikovi(V) kislini?

- A dušikov oksid
- B didušikov oksid
- C vodik
- D dušik
- E amoniak

25. V cevi je bakrov(II) oksid, ki ga segrevamo s plinskim gorilnikom. Kateri plin moramo uvajati v cev, da nastane baker?
- A vodik
 - B zrak
 - C kisik
 - D dušik
 - E ogljikov dioksid
26. Katera od navedenih spojin **nima** stalnega dipolnega momenta?
- A CH_2Cl_2
 - B C_2Cl_6
 - C CH_3COCH_3
 - D CH_3CCl_3
 - E CH_3CHO
27. Katere molekule navedenih spojin se med seboj **ne** povezujejo z vodikovimi vezmi?
- A CH_3OCH_3
 - B $(\text{CH}_3)_2\text{NOH}$
 - C $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$
 - D CH_3COOH
 - E NH_2Cl
28. Katera od navedenih spojin je bolj topna v tetraklorometanu kot v vodi?
- A ogljikov hidrat
 - B nukleinska kislina
 - C protein
 - D maščoba
 - E amino kislina

29. 10 mL ogljikovodika se oksidativno razgradi s 40 mL kisika, pri čemer nastane 30 mL ogljikovega dioksida. Vse prostornine so merjene pri isti temperaturi in tlaku. Molekulska formula tega ogljikovodika je
- A CH_4
 - B C_2H_6
 - C C_3H_4
 - D C_3H_6
 - E C_3H_8
30. V katerem od navedenih parov sta si vrednosti za standardni sežigni entalpiji najbolj podobni?
- A propan in butan
 - B cikloheksan in heksan
 - C ciklopropan in propen
 - D 1-propanol in metoksietan
 - E *cis* 2-buten in *trans* 2-buten
31. Koliko izomerov (ne upoštevajoč optične izomerije) lahko zapišemo, če je molekulska formula $\text{C}_3\text{H}_6\text{Cl}_2$?
- A 3
 - B 4
 - C 5
 - D 6
 - E 7

32. Z uporabo veznih energij izračunajte energijo kemijske reakcije:

$$E(\text{C} - \text{C}) = 346 \text{ kJ mol}^{-1}$$

$$E(\text{C} = \text{C}) = 610 \text{ kJ mol}^{-1}$$

$$E(\text{C} - \text{H}) = 413 \text{ kJ mol}^{-1}$$

$$E(\text{C} - \text{Br}) = 280 \text{ kJ mol}^{-1}$$

$$E(\text{H} - \text{Br}) = 365 \text{ kJ mol}^{-1}$$

A -2014 kJ

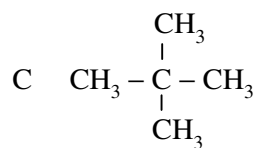
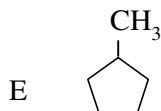
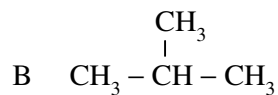
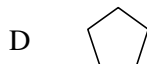
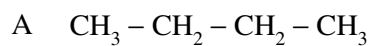
B -282 kJ

C -64 kJ

D +64 kJ

E +282 kJ

33. Katera od navedenih spojin da pri radikalskem kloriranju največ različnih monosubstituiranih produktov?

34. Katera trditev velja za benzen?

A Ima šest atomov v isti ravnini.

B Vez C–C je daljša kot pri molekuli etana.

C Vez C–C je krajša kot pri molekuli etena.

D Na vsakem od ogljikovih atomov je tetraedrična razporeditev vezi.

E Vse vezi C–C so enako dolge.

35. V kateri skupini so razvrščene navedene spojine po naraščajoči reaktivnosti bromovega atoma?

A	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Br}$	$\text{C}_6\text{H}_5\text{Br}$	CH_3COBr
B	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Br}$	CH_3COBr	$\text{C}_6\text{H}_5\text{Br}$
C	$\text{C}_6\text{H}_5\text{Br}$	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Br}$	CH_3COBr
D	$\text{C}_6\text{H}_5\text{Br}$	CH_3COBr	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Br}$
E	CH_3COBr	$\text{C}_6\text{H}_5\text{Br}$	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Br}$

36. Kateri od navedenih reagentov reagira podobno z etanolom in tudi s fenolom?

- A $\text{FeCl}_3(\text{aq})$
- B $\text{NaOH}(\text{aq})$
- C $\text{HNO}_3(\text{aq})$
- D $\text{Na}(\text{s})$
- E $\text{CH}_3\text{COOH}(\text{l})$

37. Reakcija etanala s $\text{HCN}(\text{aq})$ je počasna, hitrejša pa je, kadar reagira etanal najprej z $\text{NaCN}(\text{aq})$, nato pa z razredčeno $\text{HCl}(\text{aq})$. Prva stopnja v reakciji z NaCN in HCl je

- A napad H^+ na kisikov atom karbonilne skupine
- B napad Na^+ na kisikov atom karbonilne skupine
- C napad HCN na ogljikov atom karbonilne skupine
- D napad Cl^- na ogljikov atom karbonilne skupine
- E napad CN^- na ogljikov atom karbonilne skupine

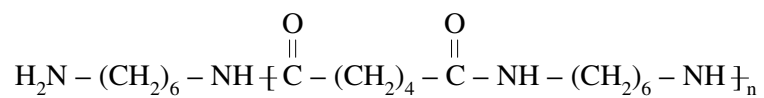
38. Katera od navedenih spojin lahko reagira s produktom lastne oksidacije, pri čemer nastane spojina prijetnega vonja?

- A butanal
- B butanon
- C 1-butanol
- D 2-butanol
- E butanojska kislina

39. Anilin (fenilamin) lahko pripravimo z redukcijo nitrobenzena s kositrom v koncentrirani klorovodikovi kislini. Na koncu reakcije dodamo bazo, da

- A preprečimo oksidacijo fenilamina
- B odstranimo prebiten kositer
- C izločimo anilin iz raztopine
- D raztopimo prebitek nitrobenzena
- E raztopimo fenilamin

40. V katero skupino uvrščamo polimer, katerega del strukture je predstavljen?

- A med poliestre
- B med poliamide
- C med polianhidride
- D med polikarbonate
- E med poliuretane

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN